

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА

РД 20-299/26.04.2019

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Мариана Георгиева Асенова
ръководител на катедра „Финанси” при ВУАРР – Пловдив

член на научното жури по конкурс
за заемане на академичната длъжност „доцент“
по обявен конкурс от Икономически Университет - Варна
по професионално направление 3.8. Икономика,
научна специалност - “Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка”

Настоящото становище е изготвено на основание Заповед № РД-06-1391 от 04.06.2019 г. във връзка с обявения конкурс от Икономически университет – Варна в ДВ, бр. 38 от 10.05.2019 г. конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (Регулиране и нормативно съответствие в банковото дело).

Кандидат по конкурса

Единственият кандидат по обявения конкурс гл. ас. д-р Недялко Вълканов Вълканов е завършил бакалавърска и магистърска степен в Икономически университет – Варна. От 2012 г. е доктор по икономика със защитен дисертационен труд на тема „Прането на пари в банковата система (механизми, диагностика, мерки за противодействие)“. От 2005 до 2007 г. е заемал позициите „младши инспектор“ и „служител нормативно съответствие“ в ЦУ на Société Générale Експресбанк.

Преподавателският стаж на гл. ас. д-р Недялко Вълканов в Икономически университет – Варна започва през 2008 г., първоначално като хоноруван асистент, а от 2009 г. и като редовен асистент. От 2012 г. заема академичната длъжност „главен асистент“. Кандидатът е разработил лекционни курсове по дисциплините „Превенция на нарушения в банките“, „Превенция на нарушения във финансовите институции“, „Регулиране и надзор на финансовия сектор“, „Финансово регулиране и нормативно съответствие“, „Въведение във финансите“. Владее английски, немски и руски език.

1. Общо описание на представените материали

Публикационната дейност за участие в конкурса за доцент на кандидата включва 28 заглавия, от които 4 монографии, 3 студии, 8 статии и 8 доклада, 3 участия в учебници и учебни помагала, 2 други публикации.

Най-значителен е самостоятелният монографичен труд, Вълканов, Н. (2019) Compliance в помощ на финансовото регулиране. Варна: Наука и икономика, Библиотека „Проф. Цани Калянджиев“, книга петдесет и девета, ISBN 978-954-21-0994-5, 335 с., който е уникален с това, че за първи път във финансовата теория се представя дейността „Compliance“ като съвкупност от политики, процеси и механизми, свързани с постигане на съгласие или съответствие с финансовата, банковата и др. икономически регулаторни бази и стандарти в страната, а също и в ЕС.

2. Отражение на научните публикации на кандидата в литературата (известни цитирания)

Публикациите на автора, участията в редица научни форуми доказват, че е известен в научните среди. В конкурса за доцент гл. ас. д-р Вълканов е представил списък с цитиранията, в който са посочени 15 бр. цитирания на негови публикации в страната. Предполага се в бъдеще тези цитирания да бъдат по-многобройни, имайки предвид, че в последните години публикуването е по-активно в списания, които са реферирани и с огромен брой читатели в мрежата.

3. Обща характеристика на дейността на кандидата

3.1. Учебно-педагогическа дейност

Изискванията към учебната и преподавателска дейност на кандидата са разработени според изискванията на чл. 27(4) на ЗРАСРБ и чл. 57а (2) т.1 на ППЗРАСРБ.

Предоставените документи и надлежно заверени справки от ИУ-Варна за извършените дейности в учебната и преподавателската дейност на кандидата са доказателство, въз основа на което може да се направят изводи за неговата учебно-преподавателска дейност и за това, че той участва легитимно в обявения конкурс.

Количествените и качествени изисквания за учебно-преподавателската дейност на гл. ас. д-р Вълканов могат да се представят в следните насоки:

1. Учебна натовареност

От справките е видно, че в количествен аспект кандидатът има необходимата аудиторна и извънаудиторна натовареност. В качествен аспект учебната натовареност може да се оцени на базата на портфолиото от преподавани дисциплини и ръководени и рецензирани магистърски проекти. Представената справка показва, че гл. ас. д-р Вълканов преподава общи и специализирани дисциплини като: Въведение във финансите, Теория на финансовото посредничество, Банково дело, Пари и централно банкерство, Финансови пазари и институции, Пари и паричен мениджмънт и др.

2. Дейност, извън преките преподавателски ангажименти

Видно е, че кандидатът има редица ангажименти, извън преките преподавателски задължения. Той е сертифициран експерт проверител на измами (СЕФЕ), лектор в обучителните семинари и член на управителния съвет на Асоциацията за противодействие на икономически измами (АПИИ) - гр. София. Консултант е на различни бизнес фирми в сферата на противодействието на икономически нарушения. Членува в Съюза на учените в България и в секция „Финанси“ при ТО на НТС – Варна. Участвал е в 3 проекта, от които 1 международен.

3. Разработени и публикувани учебни материали

В областта на учебно-преподавателската дейност са предоставени за рецензиране три участия в учебници и учебни пособия. Като количество това не е много, но имайки предвид, че все повече материалите днес се предоставят на студентите по електронен път за подготовка, може да се каже, че на този етап кандидатът има необходимия минимум участия в подобни публикации. Отдавам също така по-слабата публикационна дейност в областта на учебниците с факта, че кандидатът е бил гл. ас. и не е имал право да води курсове в магистърска степен.

4. Работа със студентите и докторантите

Гл. ас. д-р Вълканов е любим преподавател и това личи от анкетите, провеждани със студентите и отзивите на колегите за неговата работа. Аз нямам преки впечатления, но знам какво е мнението на ръководителя на катедрата и на неговите колеги. Гл. ас. д-р Вълканов е ерудиран, отзивчив, компетентен и етичен млад човек, който успешно

съчетава теорията с практиката, а това го превръща в един от предпочитаните преподаватели от студентите.

3.2. Научна и научно приложна дейност

Изискванията към научната и изследователската дейност на кандидата са разработени според изискванията на чл. 27(4) т.2 на ЗРАСРБ и чл. 57а (2) т.2 на ППЗРАСРБ.

В рамките на конкурса кандидатът гл. ас. д-р Вълканов е представил 28 броя публикации. От тях приемам за рецензиране следните 26 публикации:

Вид на публикациите	В страната		В чужбина		общо
	Самостоятелни	В съавторство	Самостоятелни	В съавторство	
монографии	2	2			4
студии	3				3
статии	6	1		1	8
научни доклади	8				8
учебници и учебни пособия		3			3
ОБЩО	19	6		1	26

Всички представени за рецензиране публикации са направени след защитата на дисертацията. Кандидатът има задължителната самостоятелна монография както и публикувана още една монография и участие в още две колективни монографии. Студиите са самостоятелни на български език, публикувани са предимно в издания на университета. От статиите две са в съавторство и една от тях е публикувана в чужбина. 7 статии са отпечатани в български издания, от които преобладава сп. „Икономика и мениджмънт“ на ЮЗУ и Известия на съюза на учените – Варна. Научните доклади също са 8, те са самостоятелни от участия в конференции в страната. Като препоръка може да се отправи предложението кандидатът да популяризира своите изследвания на повече конференции в страната и чужбина.

Прегледа на публикациите показва, че кандидатът отговаря на количествените изисквания на ИУ-Варна за участие в конкурс за доцент. Гл. ас. д-р Вълканов познава в детайли изследваните области и теоретичните постановки са подплатени с анализи, доказващи съответните тези.

5. Приноси (научни, научно приложни, приложни)

Научни постижения с характер на приноси могат да се търсят на първо място в монографичния труд, а след това и в статиите и научните доклади, представени от кандидата.

Приемам направените от автора обосновки на приносите в представените публикации.

В хабилитационния труд на тема “ Compliance в помощ на финансовото регулиране“. Варна: Наука и икономика, Библиотека „Проф. Цани Калянджиев“, книга петдесет и девета, ISBN 978-954-21-0994-5, 2019, 335 с., се открояват следните по-важни приноси с научен и практико-приложен характер:

- Цялостното изследване на предпоставките на възникване, същността, обхвата, компетенциите на стратегическо и оперативно равнище и

значението на „Compliance“. За първи път в българската икономическа теория се прави такова мащабно, всеобхватно изследване на този процес;

- Анализирани организационните модели на над сто финансови институции и на тази база извеждане на различни варианти на позициониране на „compliance“ структурите на висше управленско равнище;
- Разработване на авторски модел и концепция за платформен „compliance“ модел /СааР/;
- Извеждане на взаимната връзка и обусловеност между „compliance“ проблематиката и бизнес етиката.

В останалите публикации могат в много синтезиран вид да се открият следните моменти с характер на приноси:

- Предложен е концептуален модел за единно третиране на всички рисково базирани подходи срещу изпирането на пари в рамките на модела „AML рискова матрица“. Посочени са и някои конкретни оптимизационни възможности, свързани с постигането на по-ефективна превенция. в публикацията: *Вълканов, Н. (2019). Банковата система и прането на пари, Варна: Е-Литера Софт, ISBN: 978-954-2912-77-4, 196 с.*;
- Представяне на офшорните зони и офшорната банкова дейност във връзка с разкрития на допуснати случаи на изпиране на пари от глобални банкови институции. в публикацията: *Вълканов, Н. (2019). Банковата система и прането на пари, Варна: Е-Литера Софт, ISBN: 978-954-2912-77-4, 196 с.*;
- Обзор на съвременните подходи и емпирични изследвания за оценка равнището на конкурентност и стабилност в банковата система в публикацията: *Вълканов, Н. (2017). Обзор на емпиричните изследвания на връзката „конкурентност – стабилност“ в банковия сектор. Известия на Икономически университет - Варна, том 61, №3, ISSN 1310-0343, с. 174-196.*
- Анализ на операциите за първоначално клиентско идентифициране и последващ мониторинг, както и идентификацията на страните по извършвани чрез банките парични преводи. Предлагат се възможности за оптимизиране на идентификационните практики от страна на банковите институции. в публикацията: *Вълканов, Н. (2009). Клиентската идентификация като механизъм за превенция достъпа на нелегално придобити капитали до банковия сектор. // Сборник с доклади от Седмата научно-приложна конференция с международно участие, “Инвестиции в бъдещето - 2009”. Варна, ISBN 978-954-90156-6-9, с. 114-120.*

4. Критични бележки

Нямам критични бележки, а по-скоро препоръки към автора.

1. Предлагам в бъдеще гл. ас д-р Вълканов да популяризира по-активно достиженията на своите много стойностни изследвания на повече форуми в страната и в чужбина, като ги публикува на английски език, вкл. в издания с импакт фактор;
2. В някои от предложените за рецензиране публикации има повторения, но те като цяло не са много и не омаловажават достиженията на автора,

напротив в някои случаи представят на широката публика по-важните изводи от изследванията.

5. Лични впечатления

Не познавам лично гл. ас. д-р Недялко Вълканов, но познавам негови публикации и зная мнението на ръководителя на катедрата и негови колеги. По тази линия впечатленията ми са отлични. Той притежава високи морални и научни качества и заслужава доверието и обичта на студентите и колегите си.

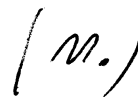
6. Заключение:

Представените за рецензиране публикации са полезни както за науката, така също и за практиката. Предложената кандидатура отговаря на изисквания на ЗРАС в Република България и Правилника за неговото прилагане.

Това ми дава основание да гласувам с „ДА“ и предлагам на почитаемите членове на научното жури да изберат гл. ас. д-р Недялко Вълканов Вълканов за „доцент“ по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност - „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ за нуждите на ИУ-Варна.

01.08.2019 г.

Член на научното жури:

(Проф. д-р Мариана Г. Асенова)

СТАНОВИЩЕ

РД 20-344/06.08.2019

ПО КОНКУРС ЗА АКАДЕМИЧНА ДЛЪЖНОСТ „ДОЦЕНТ“

Становището е съставено в съответствие с изискванията на Глава трета, Раздел III от ЗРАСРБ – Условия и ред за заемане академична длъжност „доцент“, Раздел III от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответните разпоредби на Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИУ-Варна.

1. Обща информация

Изготвил рецензията: проф. д.ик.н. Димитър Канев Канев, ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ - Варна

Основание за написване на рецензията: заповед РД-06-1391/04.06.2019 г. на Ректора на Икономически университет – Варна за назначаване на научно жури и решение на Научното жури от неговото първо заседание.

2. Данни за конкурса

Научна област: 3 „Социални, стопански и правни науки“

Професионално направление: 3.8 „Икономика“

Научна специалност: „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (Регулиране и нормативно съответствие в банковото дело)“

Обява: обнародвана в ДВ бр. 38/ 10.05.2019 г.

3. Кандидат по конкурса

Единствен кандидат по обявения конкурс е гл. ас. д-р Недялко Вълканов Вълканов.

Кандидатът притежава образователна и научна степен „Доктор“ по Научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застрахов-

ка“. Диплома No/дата: 009 / 25.06.2012, утвърдена с Протокол No/дата: 11 / 15.06.2010. Темата на дисертационният му труд е Прането на пари в банковата система (механизми, диагностика, мерки за противодействие). С това той удовлетворява и изискването на 62, т. 1 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИУ-Варна.

4. Общо описание на представените научни трудове след последната процедура

В съответствие на изискванията по чл. 62, т. 3 във връзка с чл. 71, ал. 2 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИУ-Варна гл. ас. д-р Недялко Вълканов е публикувал самостоятелна монография със заглавие „Compliance в помощ на финансовото регулиране“. Монографията е публикувана в специализирано научно издателство, обсъдена е в първичното звено, рецензирана е от две хабилитирани лица и решава съществен научноприложен проблем на високо ниво. Същата е в обем от 335 страници и притежава структурните характеристики на монография, изисквани от ЗРАС.

Научната продукция и дейността на кандидата удовлетворяват допълнителните изисквания на обявилата конкурса организация, заложили в наукометричните критерии за заемане на академична длъжност "доцент" с чл. 71, ал. 4 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИУ-Варна.

Кандидатът е изпълнява изискването на чл. 71, ал. 4 (1) и е представил в конкурса изискваните 8 научни статии. Докладите, с които се участва в конкурса са 9, с което са надхвърлени минималните изисквания за три научни доклада. В допълнение към минималните изисквания на чл. 71, ал. 4 (1), кандидатът е представил и една книга, публикувана на базата на защитеният от него дисертационен труд, три студии в нереферирани списания с научно рецензиране, едната от които е в съавторство, участие в три колективни монографии.

Постигнато е съответствие и с изискването чл. 71, ал. 4 (2) поне пет от публикациите да са включени в системи за индексирание, реферирание и

оценяване. Всички статии и доклади, с които се участва в конкурса, са публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране, включени в националния референтен списък на НАЦИД.

Кандидатът удовлетворява изискването на чл. 71, ал. 4 (3) от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИУ-Варна да има не по-малко от три цитирания на научните си публикации, като е представил доказателства за петнадесет цитирания.

В представените за оценка публикации не открих плагиатство.

Кандидатът е представил справка за съответствие с националните минимални изисквания за заемане на длъжност „доцент“ в научна област 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.8. „Икономика“, както и декларация за оригиналност и достоверност по чл. 27, ал. 2 от ППЗРАСРБ. Намирам, че е налице е пълно съответствие на трудовете му с минималните наукометрични изисквания, предвидени в приложението към ППЗРАСРБ: 1) Успешно е защитена дисертация за присъждане на ОНС „доктор“, точкувана с 50 т. съобразно т. 1 в критерий „А“ на приложимата таблица; 2) По група показатели „В“ е публикувана монография, което носи нужните 100 т. на кандидата. 3) По група показатели „Г“ е налице достатъчен брой трудове (370 т. при изискуеми 200 т.). Трудовете по показатели „В“ и „Г“ не повтарят представени публикации на автора за придобиване на образователната и научна степен "доктор". 4) Точките по група показатели „Д“ също удовлетворяват минималните изисквания. При изискуеми 50 т. от цитирания, кандидатът е представил доказателства за цитирания, оценявани с общо 110 точки.

5. Обща оценка на учебно-преподавателската работа

Кандидатът заема повече от две години академична длъжност в ИУ - Варна, с което удовлетворява изискването на 62, т. 2 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИУ-Варна.

Според приложените справки гл. ас. д-р Недялко Вълканов има значителна учебна натовареност, надхвърляща установените нормативи. Чете

лекции и води упражнения по дисциплини свързани със специалността на конкурса. Води занятия и в ОКС Магистър, което при положение, че държавните изисквания налагат това да се прави от хабилитирани лица, несъмнено представлява сигнал, че учебно-преподавателската му работа е на високо ниво.

6. Идентифициране на научните приноси

Общият поглед върху представената научна продукция показва, че в нея присъства разнообразие от научни и научно-приложни разработки. Публикациите са насочени към финансовия сектор и постигат научни и научно приложни приноси по проблемите на нормативното съответствие, превенцията на изпирането на пари в банковия сектор и регулирането и надзора на финансовия сектор. Всички представени от кандидата трудове са прецизно и отговорно разработени. Написани са с много добър стил, яснота на изложението, добра структурираност и издържан език. Няма забележки, касаещи тяхната постановка, актуалност, литературна осведоменост, анализи и обобщения, методично равнище, точност и пълнота на резултатите. Приемам напълно приложената към документите справка за приносите. Същите са коректно формулирани и са лично дело на автора.

С подобни характеристики, научната продукция на кандидата може да се оцени като достатъчна по обем и отговаряща на направлението на обявения конкурс.

7. Критични бележки и препоръки

Препоръката ми към кандидата е в бъдеще публикациите му да бъдат насочвани и към издания, включени в световните информационни системи за реферирание, индексирание и оценяване и по-специално към тези в Scopus и WOS. Постигането на това е гаранцията както за по-добра видимост и адекватна оценка за научните му постижения в чужбина, така и в последствие за постигането на цитирания и в научни издания, реферирани и индексирани в световни бази данни с научна информация.

8. Заключение

Документите и публикациите, представени от гл. ас. д-р Недялко Вълканов, отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИУ-Варна. След запознаване с тях, намирам за основателно да дам своята положителна оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви положително предложение за избор на гл. ас. д-р Недялко Вълканов на академичната длъжност „доцент“ в ИУ – Варна по Научна област: 3 „Социални, стопански и правни науки“, Професионално направление: 3.7 „Икономика“, Научна специалност: „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (Регулиране и нормативно съответствие в банковото дело)“.

Варна, 05 август 2019 г.

Изготвил:

(М.)

(проф. д.ик.н. Д. Канев)

СТАНОВИЩЕ

*по конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“, обявен
от Икономически университет - Варна*

1. Обща информация

Изготвил становището: проф. д-р Веселин Хаджиев, катедра „Статистика и приложна математика“, Икономически университет – Варна.

Основание за изготвяне на становището: Заповед на Ректора на Икономически университет – Варна № РД 06-1391/04.06.2019 г. и Решение от първо заседание на Научното жури.

2. Данни за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Финанси“ при Икономически университет – Варна по област на висше образование „3. Социални, стопански и правни науки“, професионално направление „3.8. Икономика“, научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“, ДВ бр. 38/ 10.05.2019 г.

3. Становището се отнася за кандидата

Гл. ас. д-р Недялко Вълканов Вълканов, катедра „Финанси“ при Икономически университет – Варна.

4. Персонална характеристика на кандидата:

Кандидатът за заемане на академична длъжност „Доцент“ Недялко Вълканов притежава трудов стаж като асистент и гл. асистент за периода

2009-2019 г. в Икономически университет - Варна. Общият трудов стаж на кандидата е 14 години.

Кандидатът е придобил ОНС „Доктор“ по „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ през 2012 г. на тема „Прането на пари в банковата система (механизми, диагностика, мерки за противодействие“.

Обучението в ОНС „Доктор“ е проведено в Икономически университет - Варна.

За академичните 2017-2018 и 2018-2019 г. кандидатът има пълна аудиторна заетост в Икономически университет - Варна.

Представените от кандидата Недялко Вълканов документи съответстват на изискванията на чл. 62, т. 1 и т. 2 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Икономически университет – Варна (ПУРПНСЗАД).

5. Количествена и съдържателна преценка на представените научни публикации извън процедурата по присъждане на ОНС

Кандидатът участва в конкурса с 23 научни публикации, в т.ч. 1 основна самостоятелна монография, 1 допълнителна самостоятелна монография, 2 участия в съавторство в монографии, 3 студии, 6 самостоятелни статии, 2 статии в съавторство и 8 доклада. Кандидатът публикува в широк кръг от авторитетни научни издателства, като преобладаваща част от публикациите са включени в системи за индексирание и реферирание.

Представената за оценяване самостоятелна монография „Compliance в помощ на финансовото регулиране“ е с общ обем от 335 страници и е публикувана в Библиотека „Проф. Цани Калянджиев“. Изложението е структурирано в шест глави, заключение, използвана литература и

приложения. Рецензенти на монографичното изследване са проф. д-р Веселин Хаджиев и доц. д-р Любомир Георгиев.

Авторът си поставя за цел да проучи, систематизира и анализира compliance практиките и установи пригодността им за превенция на риска. На тази основа авторът изгражда тезата, че по-високата compliance ефективност е предпоставка за подобряване на вътрешния самоконтролен механизъм във финансовите институции.

В първа глава авторът представя голямата финансова криза от 2007-2008 г. и загубата на доверие. Във втора глава се акцентира върху натрупаните проблеми и новите предизвикателства пред финансовите институции. В трета глава авторът подробно дефинира compliance, обхват и структура, и не на последно място цената за съответствието. В четвърта глава авторът внимателно разглежда тънкия баланс между нормативното съответствие и риск мениджмънта. В пета глава се разглежда compliance от технологична гледна точка. В шеста глава авторът изгражда тезата, че compliance в крайна сметка води до осъзната саморегулация.

Предложеното за рецензиране монографично изследване има теоретико-приложен характер. Като основен принос може да се подчертае изградената и защитена теза, че по-високата compliance ефективност е предпоставка за подобряване на вътрешния самоконтрол.

В изследването са налице и редица други приноси. Направени са качествени систематизации на публикациите по темата, открито е нарастващата значимост на compliance в големите финансови групи, подчертана е ролята на дигитализацията на финансовата индустрия, обработката на големи масиви от данни, блокчейн технологията за ефективността на compliance практиките и пр.

Има основание да се заключи, че представената за оценяване самостоятелна монография има висока научна стойност и отговаря на изискванията на чл. 71, ал. 2, т. 1, 3 и 4 от ПУРПНСЗД. Представено е

доказателство и за изпълнение на изискването по чл. 71, ал. 2, т. 2 от ПУРПНСЗАД.

Основна част от научните публикации по чл. 62, т. 4 от ПУРПНСЗАД имат за цел да проучат и анализират compliance практиките и пригодността им за превенция на риска. Тази група публикации представлява както обобщение, така и развитие на идеите от основната монография, оценена по-горе. Останалите публикации засягат основно проблеми по конкурентноспособност и стабилност, пране на пари и пр.

Изложеното по-горе дава основание да се заключи, че са изпълнени изискванията за брой и структура на други научни публикации съгласно чл. 71, ал. 4, т. 1 от ПУРПНСЗАД. Представени са доказателства и за изпълнението на изискванията по т. 2 от същата алинея.

6. Количествена и качествена оценка на учебно-преподавателската работа

Кандидатът притежава опит като университетски преподавател. Съгласно представената справка за последните две години гл. ас. д-р Недялко Вълканов е водил лекции и упражнения по Въведение във финансите, Теория на финансовото посредничество, Пари и централно банкерство, Финансови пазари и институции, Пари и паричен мениджмънт и пр. Кандидатът участва като съавтор в създаването и издаването на редица учебници и учебни помагала. За участие в конкурса са заявени 3 учебни публикации.

Представените от кандидата доказателства дават основание да се даде висока оценка на учебно-преподавателската работа. Установява се, че са изпълнени изискванията на чл. 71, ал. 5, т.1 от ПУРПНСЗАД.

7. Научни приноси и влиятелност

Представени са доказателства за 15 цитирания. Не са представени доказателства за участие на кандидата в научно-приложни проекти.

Констатира се, че установените при прегледа научни и научно-приложни приноси съответстват на представената от кандидата Справка за научни и научно-приложни приноси.

8. Бележки и препоръки

Нямам допълнителни бележки и препоръки към кандидата Недялко Вълканов.

9. Заключение

От представените доказателства може да се заключи, че кандидатът Недялко Вълканов отговаря на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Въз основа на представените за конкурса материали може убедено да се заключи, че кандидатът Недялко Вълканов отговаря и на останалите изисквания на ЗРАСРБ и ПУРПНСЗАД.

Предлагам на уважаемите членове на научното жури да гласуват положително за заемане на академичната длъжност “доцент” от гл. ас. д-р Недялко Вълканов.

15.08.2019 г.

Варна

Член на жури:

/Проф. д-р В. Хаджиев/

СТАНОВИЩЕ

от

проф. д-р Димитър Ненков Ненков,
научна специалност 05.02.05 - „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка”

Относно: конкурс за доцент по научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка”, научно направление 3.8. ИКОНОМИКА, научна област „Социални, стопански и правни науки“, в ИУ Варна.

1. Обща информация

Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № РД 06-1391/04.06.2019 г. на Ректора на Икономически университет – Варна, проф. д-р Евгени Станимиров.

Съгласно Решение на първото заседание на научното жури от 12.07. 2019 г. следва да изготвя становище.

2. Данни за конкурса

Конкурсът за заемане на научната длъжност „доцент“, в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, в професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (Регулиране и нормативно съответствие в банковото дело)”, е за нуждите на катедра „Финанси“, Финансово-счетоводен факултет, ИУ Варна, съгласно Решение на АС, Протокол № 37/18.04.2019 г.

Конкурсът е обявен в ДВ, бр. 38/10.05.2019 г., на основание чл. 3, ал. 1 от ЗРАСРБ.

3. Кандидати по конкурса

В конкурса за доцент участва единствен кандидат - гл. ас. д-р Недялко Вълканов Вълканов. Гл. ас. д-р Недялко Вълканов към момента на конкурса е редовен преподавател в катедра „Финанси“ на ИУ - Варна. Преди това той е работил в централно управление на Сосиете Женерал Експресбанк, гр. Варна, последователно

(п.)

като хонорован и редовен асистент към катедра „Финанси“ на ИУ - Варна. От 2012 г. е главен асистент.

Кандидатът е завършил бакалавърска степен по специалност „Финанси“ в Икономически университет - Варна, със специализация „Банково дело“, през 2005 г. По-късно завършва ОКС „магистър“, специалност „Банков мениджмънт“ в същия университет. Кандидатът продължава обучението си по-нататък като докторант към катедра „Финанси“ на ИУ – Варна. През 2012 г. защитава дисертационен труд на тема „Прането на пари в банковата система (механизми, диагностика, мерки за противодействие)“ и придобива образователно-научната степен „Доктор по икономика“.

4. Общо описание на представените научни трудове

Кандидатът гл. ас. д-р Недялко Вълканов участва в този конкурс с общо 28 броя научни трудове/публикации, представени в таблицата по-долу:

№	Вид на научните публикации	Самостоятелна		Съавторство		Общо	
		броя	стр.	броя	стр.	броя	стр.
1	Монографии	2	531	2	87	4	618
2	Студии	2	105	1	29	3	134
3	Научни статии	6	133	2	39	8	172
5	Научни доклади	8	95	-	-	8	95
6	Учебници и учебни помагала	-	-	3	29	3	29
7	Други публикации	-	-	2	166	2	166
	Общо	18	864	10	350	28	1 214

Осемнадесет от представените трудове са самостоятелни публикации, в т.ч. две монографии, две студии, шест научни статии, осем научни доклади от участия в научни форуми. Освен това кандидатът е участвал в още 10 колективни публикации, включително две монографии, три студии, три учебника/учебни помагала и други. Четири от статиите са публикувани на английски език в чуждестранни и наши научни списания. Броят и видовете публикации съответстват на минималните изисквания по чл. 71, ал. 4, т. 1,2,3, ал. 5 и ал. 6 от ПУРПНСЗД в ИУ – Варна. Поне шест от статиите са включени в системи за индексирание, реферирание и оценяване /като „други индексирани“. Част от публикациите са директно свързани с учебната дейност.

Кандидатът е представил едната си самостоятелна монография - със заглавие „Compliance в помощ на финансовото регулиране“, с общ обем от 335 страници, като основен хабилитационен труд – по чл. 62, т. 3 от ПУРПНСЗД в ИУ – Варна. Монографията отговаря на изискванията по чл. 71 ал. 2 от ПУРПНСЗД - обсъдена е по надлежния ред в катедрата, рецензирана е от поне две хабилитирани лица и е публикувана от специализирано научно издателство.

Преобладаващата част от научно-изследователската работа на кандидата е точно по темата и под-темата на конкурса. Това се отнася за монографиите, студиите, по-голямата част от статиите и докладите. Представените публикации, в т.ч. основният

(М.)

монографичен труд, са различни от темата на дисертационния труд и не повтарят публикациите представени във връзка с придобиването на ОНС „Доктор“. Кандидатът е участвал в научно-изследователски проекти, от които един международен. Съгласно представената справка-декларация Недялко Вълканов е изпълнил минималните национални количествени изисквания по отделните критерии.

5. Обща оценка на учебно-преподавателската работа

Кандидатът в конкурса гл. ас. д-р Недялко Вълканов е водил лекционни курсове и семинарни занятия по различни дисциплини, както следва:

Лекционни курсове:

- Превенция на нарушения в банките;
- Регулиране и надзор на финансовия сектор;
- Финансово регулиране и нормативно съответствие;
- Превенция на нарушения във финансовите институции;
- Въведение във финансите;
- Магистърски семинар.

Семинарни занятия:

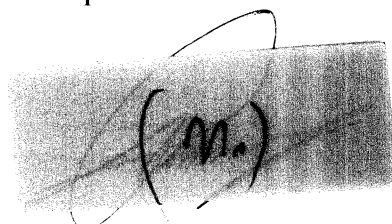
- Финансово посредничество;
- Сравнителни банкови системи;
- Пари и централно банкерство;
- Банково дело.

Недялко Вълканов е осъществявал научно ръководство на дипломанти и е бил ръководител на практическо обучение след трети курс в ОКС „бакалавър“, както и академичен наставник в рамките на проект „Студентски практики“ към МОН. Кандидатът е изнасял и лекции в чуждестранни университети по линия на програма „Еразъм“ - в Университет Марибор, Словения и Университет FONTYS Internationale Hogeschool Economie, гр. Венло, Холандия.

Недялко Вълканов успешно прилага в практиката преподавателския си опит и специфичните научни познания, като например в обучителните семинари на Асоциацията за противодействие на икономическите измами (АПИИ). Придобил е и квалификация като сертифициран експерт проверител на измами.

Кандидатът работи като редовен преподавател в катедра „Финанси“ от 10 години - редовен асистент от 2009 г., а от 2012 г. е и главен асистент. Педагогическият и изследователският опит на кандидата, както и неговият професионален опит в практиката в областта на финансите (най-вече в областта на банковото дело и регулирането на финансовите институции), са в пълно съответствие с направлението на конкурса. Кандидатът е водил лекционни курсове в продължение на няколко години в тази област.

Учебно-преподавателската практика и опитът на кандидата - като продължителност и конкретна област, съответстват напълно на изискванията на настоящия конкурс, в т.ч. на изискванията на чл. 62, т. 2 и на чл. 71, ал. 6 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Икономически университет – Варна.

6. Идентифициране на научните приноси

Фокусирането на научно-изследователската работа на гл. ас. д-р Недялко Вълканов върху област, по която сравнително малко се работи в България, е благоприятствало постигането на значими научни и научно-приложни резултати. Темите на изследване са подходящо подбрани и са изследвани задълбочено и компетентно. По-важните научни и научно-приложни приноси на кандидата могат да бъдат систематизирани в три основни тематични направления:

- Нормативно съответствие (compliance) – става въпрос за първото в нашата специализирана литература цялостно изследване на кърмплайънс проблематиката във финансовия сектор. Застъпено е основно в хабилитационния труд, но е представено и доразвито също в някои студии, статии и доклади.
- Превенция на изпирането на пари в банковата система – основно във втората самостоятелна монография „Банковата система и прането на пари“, но и в някои студии, статии и доклади.
- Регулиране и надзор на финансовия сектор – изследване на регулаторната инфраструктура във финансовия сектор в контекста на глобалната финансова криза и последвалите нормативни промени в тази област.

7. Критични бележки и препоръки

Имайки предвид значителния изследователски опит на Недялко Вълканов, бих му препоръчал да засили популяризацията на своите изследвания и приноси в международен план, посредством увеличаване на броя на публикациите в чуждестранни индексирани и реферирани научни списания.

По отношение на термина “compliance”, затруднението по намиране на подходящ еквивалент на български език е разбираемо, но може би по-добър вариант е той да се използва като се изписва на кирилица – „комплайънс“ или „кърмплайънс“.

8. Заключение

Изтъкнатите по-горе факти и констатации относно досегашната преподавателска и изследователска дейност на кандидата в конкурса гл. ас. д-р Недялко Вълканов, както и изпълнението на изискванията и критериите на ЗРАСРБ и на ПУРПНСЗАД в ИУ-Варна, са достатъчно основание да препоръчам гл. ас. д-р **Недялко Вълканов** да бъде избран на академичната длъжност „Доцент“ в катедра „Финанси“ на Икономически университет - Варна.

19.08.2019 г.

София

Подпис:

Проф. д-р Димитър Ненков

**по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент”, обявен от
Икономически университет – Варна**

1. Обща информация за конкурса

Изготвил становището: доц. д-р Любомир Борисов Георгиев, Икономически университет – Варна, кат. „Финанси”, научна специалност 05.02.05 „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка”.

Основание за изготвяне на становището: Заповед на Ректора на ИУ - Варна № РД 06-1391/04.06.2019 г. и Решение от първо заседание на Научното жури.

2. Данни за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Финанси” при Финансово-счетоводен факултет на ИУ - Варна по научна област 3 „Социални, стопански и правни науки”, професионално направление 3.8 „Икономика”, научна специалност 05.02.05 „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (Регулиране и нормативно съответствие в банковото дело)”, ДВ бр. 38/10.05.2019 г.

3. Информация за кандидата по конкурса

Единствен кандидат по конкурса е гл. ас. Недялко Вълканов Вълканов. Той придобива образователната и научна степен (ОНС) „доктор” през 2012 г. по научна специалност 05.02.05 след успешна защита на дисертационен труд на тема: „*Прането на пари в банковата система (механизми, диагностика, мерки за противодействие)*”. Д-р Вълканов е редовен преподавател на основен трудов договор в катедра “Финанси” при ИУ - Варна от 2009 г. Последователно заема академичните длъжности асистент (2009-2012 г.) и главен асистент – от 2012 г. досега. От горното следва, *че той отговаря на изискванията на чл. 62. т. 1 и 2 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности (ПУРПНСЗД) в ИУ - Варна.*

Следва да подчертаем, че образователното и професионалното развитие на кандидата вървят „ръка за ръка”, т.е. те са концентрирани в една област - „банково дело” и обща тематика - „регулиране и нормативно съответствие”. По-конкретно, той завършва спец. „Финанси” (Банково дело), след това магистърска спец. „Банков мениджмънт”. Практическата му реализация е в SG Експресбанк - отдел „Нормативно съответствие” в периода 2005 – 2007 г. Защитава дисертация за прането на пари в банковата система през 2012 г. и активно се включва в работата на Асоциацията за противодействие на икономическите измами (АПИИ) като сертифициран експерт и член на УС. На тази основа изготвя учебни програми и преподава дисциплините „*Превенция на нарушения в банките*”, „*Финансово регулиране и нормативно съответствие*”, „*Регулиране и надзор на финансовия сектор*”. Това именно го отличава от повечето млади научни работници, при които е налице разпиляване между завършена университетска специалност, практическа реализация преди докторантурата, темата на докторската дисертация и преподаваните дисциплини. Същевременно то обяснява и защо през 2012 г. на д-р Вълканов е присъдена наградата за млади учени и специалисти на НТС – Варна „Инж. Златан Бръчков”.

4. **Общо описание на представените научни трудове след последната процедура**

При провеждане на първото заседание на научното жури (12.07.2019 г.) е установено, че кандидатът по конкурса *изпълнява минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“*.

Представеният основен монографичен труд („Compliance в помощ на финансовото регулиране“) не повтаря нито темата, нито основни постановки от дисертационния труд за придобиване на ОНС „доктор“, т.е. *отговаря на изискванията на чл. 62, т. 3 от ПУРПНСЗД в ИУ – Варна*. Обсъден е в специализирано научно звено (кат. „Финанси“ при ИУ – Варна), насочен е към монографична библиотека „Проф. Цани Калянджиев“ и след две положителни рецензии и решение на редколегията е публикуван в специализирано научно издателство – „Наука и икономика“. От това следва, че представената монография има висока научна стойност и *отговаря на изискванията на чл. 71, ал. 2, т. 1, 2, 3 и 4 от ПУРПНСЗД в ИУ – Варна*.

Същевременно д-р Недялко Вълканов е представил за участие в конкурса и други оригинални научни публикации (общо 27), в т.ч.:

1. *Монографии* - 3 броя (една самостоятелна и две – в съавторство).
2. *Студии* - 3 броя (две самостоятелни и една – в съавторство).
3. *Научни статии* - 8 броя, от които четири на български език и четири на английски език. Шест от статиите са разработени самостоятелно и две – в съавторство.
4. *Научни доклади* - 8 броя (всички разработени самостоятелно на български език).
5. *Учебници и учебни помагала* - 3 броя (всички разработени в съавторство).
6. *Други (научно-популярни статии)* – 2 броя.

В съдържателен аспект публикациите са посветени на изключително актуални проблеми на финансовата (банковата) теория и практика: ролята на инстанцията „Compliance“ в архитектурата на съвременната банкова организация и като част от съвременните механизми за финансово регулиране; превенцията на изпирането на пари в банковата система; регулирането и надзора на финансовия сектор. В качествено отношение научната продукция на д-р Недялко Вълканов се характеризира с целенасоченост и задълбоченост. Прави впечатление, че 65% от броя и 71% от обема в страници на публикациите са самостоятелни разработки. Това от една страна е аргумент в подкрепа на самостоятелността на научните постижения и приносите на автора, а от друга, че той е „екипен играч“ и работи ефективно като част от по-широки научни колективи. Същевременно това е показателно, че кандидатът за академичната длъжност „доцент“ се е доказал като компетентен изследовател, който разкрива и анализира проблемите на нормативното съответствие (compliance) и прането на пари чрез банковата система в годините след глобалната финансова криза и на тази основа формулира изводи и обосновава свои идеи.

Научната продукция на д-р Вълканов отговаря по тематика и съдържание на обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (Регулиране и

нормативно съответствие в банковото дело)“ и по подходящ начин е обвързана с учебните дисциплини, по които той осъществява преподавателската си дейност. Научните публикации не повтарят тези за придобиване на образователната и научна степен “доктор”, посветени са на актуални проблеми на банковата теория и практика, като в тях се открояват интересни и значими оценки, изводи и препоръки. Публикувани са в авторитетни специализирани университетски и други издания. Участието му с научни доклади в редица конференции и други престижни научни форуми убеждава, че той е добре познат в нашите научни среди и има нужното признание. Научните достижения на д-р Вълканов са познати на научната общност, което се доказва от представената справка за цитирания (15 на брой).

Изложеното по-горе дава основание да се заключи, че са *изпълнени изискванията за брой и структура на други научни публикации съгласно чл. 71, ал. 4, т. 1 и 3 от ПУРПНСЗД в ИУ – Варна. Представени са доказателства за изпълнение на изискванията по т. 2 от същата алинея.*

5. Оценка на учебно-преподавателската работа на кандидата

Гл. ас. д-р Недялко Вълканов е уважаван университетски преподавател и участва в обучението на студенти от образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“ в ИУ - Варна. Разработил е учебните програми и чете лекции по дисциплините: *Превенция на нарушения в банките* (ОКС „Магистър”, спец. „Банков мениджмънт”); *Регулиране и надзор на финансовия сектор* (ОКС „Бакалавър”, спец. „Финанси” и „Застраховане и осигуряване”); *Финансово регулиране и нормативно съответствие* (ОКС „Магистър”, спец. „Финанси и иновации”); *Превенция на нарушения във финансовите институции* (ОКС „Магистър”, спец. „Финанси и иновации”); *Въведение във финансите* (ОКС „Бакалавър”, спец. Финанси, Счетоводство и финанси, Туризъм, Икономика и търговия - ДФО)

Същевременно води **семинарни занятия** по дисциплините: *Финансово посредничество* (ОКС „Бакалавър”, спец. „Финанси”); *Финансови пазари и институции* (ОКС „Бакалавър”, спец. „Застраховане и осигуряване”); *Сравнителни банкови системи* (ОКС „Магистър”, спец. „Банков мениджмънт”); *Пари и централно банкерство* (ОКС „Бакалавър”, спец. „Финанси”); *Банково дело* (ОКС „Бакалавър”, спец. „Счетоводство и финанси”).

Посочените дисциплини са в областта на обявения конкурс и осигуряват пълна учебна натовареност на кандидата в съответствие с установените нормативи. Фактът, че катедрата възлага на д-р Вълканов да води основни курсове пред студенти от редица специалности в ОКС “бакалавър” и в ОКС “магистър” достатъчно убедително говори, че със своите педагогически умения той е спечелил доверието на колеги и ръководители и се е доказал като добър преподавател. Освен това кандидатът изнася курсове лекции в чужди университети по програма „Еразмус“ : Университет Марибор, Словения – м. май 2010 г.; университет FONTYS Internationale Hogeschool Economie, гр. Венло, Холандия, м. май 2013 г.

Във връзка с учебно-преподавателската работа на д-р Н. Вълканов следва да се допълни, че той: участва в написването на 3 бр. учебници и учебни помагала; ръководител е на дипломанти в ОКС „бакалавър“; ръководител е на практическо

обучение след трети курс в ОКС „бакалавър” (от 2012 г. до момента); академичен наставник е в рамките на проект „Студентски практики“ на МОН в периода 2016-2018 г.

Отразеното до тук дава основание да се твърди, че по характер и съдържание преподавателската дейност на гл. ас. д-р Недялко Вълканов напълно съответства на тематиката и научната област на обявения конкурс. Едновременно с това го характеризира като опитен и утвърден преподавател с изграден авторитет в академичната общност. *Всичко това дава основание да се постави висока оценка на учебно-преподавателската работа на д-р Вълканов и да се направи заключението, че са изпълнени изискванията на чл. 71, ал. 6, т. 1 от ПУРПНСЗД в ИУ – Варна.*

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидата

Внимателният прочит на монографичния и в другите трудове по конкурса дава основание да се заключи, че съдържащите се в тях **научни и научно-приложни приноси** са изведени от автора на основата на съставните им части и действително се съдържат в тях. По-конкретно, в **теоретичен план** можем да открием следните:

- в първото в специализираната литература у нас цялостно изследване, compliance проблематиката във финансовия сектор е изведена като неразделна част от корпоративното ръководство, управлението на риска и политиките по корпоративна социална отговорност в съвременните финансови институции;
- чрез обвързване на compliance проблематиката с бизнес етиката е предложена визия за осъзнато саморегулиране във финансовия сектор, основаващо се на единна и всеобхватна compliance политика в рамките на финансовите институции;
- на основата на задълбочен анализ на генезиса, развитието и съвременните измерения на изпирането на пари е изведена „противоречивата” роля на банковата система - като удобен инструмент за изпиране на пари, но също и като на основен превантивен фактор;
- направен е сполучлив авторов прочит на причините за дефектиране на финансовите регулатори по време на глобалната финансова криза, пиковото им проявление в периода 2007-2008 г., както и последвалото регулаторно преформатиране.

В научно-приложен план:

- разработена е авторска концепция за платформен compliance модел /СаарP/;
- формулиран е авторски модел „AML рискова матрица“ и авторска концепция за специфични банкови центрове срещу изпирането на пари; предложени са четири варианта за позициониране на дейностите от сферата на AML compliance по отношение на българската банкова система;
- представено е собствено виждане за нефинансовите (операционните) рискове и извеждане на тезата за системна значимост на всяка отделна рискова група, попадаща в техния обхват;

- оценена е степента на приложимост у нас на международновъзприетите количествени подходи за измерване равнището на конкурентност и стабилност в банковата система и е формулирано виждането за частичен провал при тяхното прилагане.

7. Критични бележки и препоръки

Познавам Недялко Вълканов от студентските му години в ИУ – Варна, а от 2009 г. работим заедно в кат. „Финанси”. Като титуляр на повечето от изброените по-горе дисциплини, по които той води семинарни занятия, а и като негов съавтор в няколко съвместни публикации, държа да подчертая, че той се откроява с едно съчетание от качества, което рядко се среща в академичните среди – *висока компетентност и отговорност* в работата си от една страна и *голяма скромност* – от друга. Това именно е главната причина за уважението и авторитета, с които се ползва както сред колегите преподаватели, така и сред студентите. В тази връзка е и основната ми препоръка – да продължава в същия дух! В по-конкретен професионален план бих му препоръчал да увеличи отгук нататък *международните* си изяви във всички измерения – лекции в чужди университети по различни програми за обмен; участие в конференции; публикации в издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Scopus и Web of Science).

8. Заключение

Задълбоченият анализ на документите и трудовете на гл. ас. д-р Недялко Вълканов дава основание да се твърди, че:

1. Отговаря на критериите и изискванията на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ за заемане на академичната длъжност “доцент”.

2. Изпълнява изискванията на Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИУ - Варна (в частта им за заемане на академичната длъжност „доцент”).

Всичко това ми дава основание убедено да гласувам ЗА присъждане на академичната длъжност “доцент” по професионално направление 3.8 „Икономика”, научна специалност 05.02.05 „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка” (Регулиране и нормативно съответствие в банковото дело) в ИУ - Варна на кандидата гл. ас. д-р Недялко Вълканов Вълканов и да препоръчам на уважаемите членове на научното жури да подкрепят това решение.

19. 08. 2019 г.
гр. Варна

Изготвил становището:

(доц. д-р Любомир Б. Георгиев)